

Newyddion

The Society
For Welsh
Traditional
Instruments



Cymdeithas
Offerynnau
Traddodiadol
Cymru



Clera yn Sain Ffagan 24-3-2018 Clera at St Fagans

News 2018

www.telynor.cymru

www.sesiwn.com

www.yglerorfa.com

www.alawoncymru.com

www.clera.org

Clera's year

Clera Tune Clubs and performances

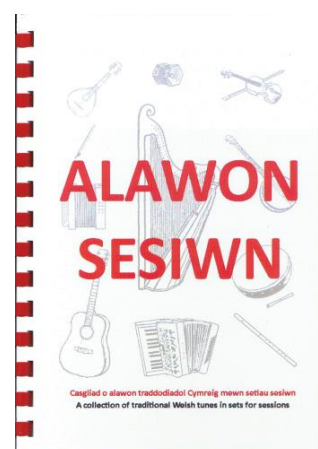
Our Tune Clubs run across Wales; they have grown in popularity and new ones continue to form, including the Six Bells Tune Club, and the Panteg Tune Club in Pontypool. Our www.sesiwn.com website lists Tune Club meetings as well as Welsh sessions across Wales, enabling and encouraging players to enjoy, learn and play our traditional tunes.

Members of the South-East Wales group of Tune Clubs now meet monthly in Abergavenny to play together as *Gwerin Gwent* which followed from their joint performance at the 2016 National Eisteddfod held in Abergavenny. The group played in the new atrium at St Fagans in March this year.

Publications

Alawon Sesiwn 2, our second book of session tunes was prepared during the year and printed in time for launching at the National Eisteddfod in Cardiff. It adds to the original *Alawon Sesiwn* and our other publications.

It contains 74 tunes with chord accompaniment arranged in 26 sets and suitable for harp, flute, whistle, fiddle and other contemporary folk instruments.



Clera at the National Eisteddfod

We continue our involvement as a partner in the hugely popular *Tŷ Gwerin (Folk House)* in the National Eisteddfod. This ensures that our traditional music has a prominent place in our foremost national festival, with a Welsh session nearly every day, to learn and play our traditional tunes together. There are performances throughout the day, competitions and other events, and it is a focal point for players to meet and arrange playing sessions around the Eisteddfod.

Membership

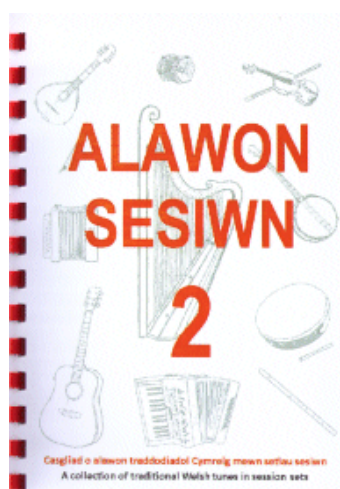
Thanks to all our members for your annual subscriptions. They help us to keep our tune clubs, workshops and sessions going. We have 141 members at the time of publication, with 17 paying by cash or cheque and 127 by standing order. A standing order from your bank saves on administration work; you are always free to cancel if you wish to do so.

Newyddion y flwyddyn

Clybiau Alawon Clera a pherfformiadau

Mae ein Clybiau Alawon yn rhedeg ledled Cymru ac wedi cynyddu mewn nifer a phoblogrwydd, gyda rhai newydd yn ffurfio, gan gynnwys Clybiau Alawon Six Bells a Phanteg ym Mhont-y-pŵl. Mae ein gwefan www.sesiwn.com yn rhestru cyfarfodydd y clybiau a sesiynau Cymreig ar draws Cymru. Maent yn galluogi a chalonogi chwaraewyr i fwynhau, dysgu a chwarae ein halawon traddodiadol.

Mae aelodau grŵp Clwb Alawon De-Ddwyrain Cymru yn dod at ei gilydd bob mis yn y Fenni i chwarae dan yr enw *Gwerin Gwent* a ddilynodd o'u perfformiad ar y cyd yn Eisteddfod Genedlaethol y Fenni 2016. Chwaraeodd y grŵp yn yr atriwm newydd yn Sain Ffagan ym mis Mawrth eleni.



Cyhoeddiadau

Paratowyd ein hail lyfr sesiwn yn ystod y flwyddyn ac fe'i hargraffwyd mewn pryd i'w lansio yn Eisteddfod Genedlaethol Caerdydd eleni, yn ategu at gyfrol gwreiddiol *Alawon Cymru* a'n cyhoeddiadau eraill.

Mae ynddo 74 o alawon gyda chordiau cyfeilio wedi'u trefnu mewn 26 set ac yn addas ar gyfer delyn, ffliwt, chwiban, ffidil ac offerynnau gwerin cyfoes eraill.

Clera yn yr Eisteddfod Genedlaethol

Parhau mae cyfraniad Clera fel un o'r partneriaid sy'n cyfrannu at *Tŷ Gwerin* yn yr Eisteddfod Genedlaethol. Trwy hyn rydym yn sicrhau bod lle blaenllaw i'n cerddoriaeth draddodiadol yn y brifwyl, gyda sesiwn werin bron bob dydd, yn rhoi cyfle i offerynwyr ddysgu a chyd-chwarae. Mae hefyd berfformiadau, cystadlaethau a chyflwyniadau yno, ac mae'n man arbennig i'n haelodau cwrdd at ei gilydd a threfnu i gael sesiwn fach neu ddwy o gwmpas y maes.

Aelodaeth

Diolchwn yn fawr i'n holl aelodau am eu cyfraniadau blynyddol. Maent yn ein helpu i gynnal ein clybiau alawon, gweithdai a'n sesiynau dros Gymru. Mae gennym 141 o aelodau wrth baratoi'r cylchlythyr hwn, gyda 17 yn talu drwy siec am flwyddyn ar y tro a 124 yn talu drwy orchymyn banc. Mae talu drwy orchymyn banc yn arbed gwaith gweinyddu a does dim ymrwymiad i barhau eich taliadau.

Cwrdd â'r cerddor



Mike McCann

Mae Mike yn ddysgwr Cymraeg a ymunodd â Clera yn yr Eisteddfod Genedlaethol amser yn ôl. Mae'n chwarae ei ffidil mewn clybiau alawon lleol a thu hwnt, ac yn arwain sesiwn Tredegar.

Jo Fenton

Mae Jo yn canu'r ffliwt, y chwibanogl a'r gitâr; ymunodd â Chlwb Alawon Llancaiach yn gyntaf ac wedyn sefydlodd Clwb Magor yn 2016; mae'n ddysgwr Cymraeg brwdfrydig.

Sut ddechreuoch chi chwarae Cerddoriaeth draddodiadol Gymreig?

Jo: Dechreuodd popeth tua 6 mlynedd yn ôl pan ymunodd fy mab â grŵp cerddoriaeth ieuenctid o'r enw Chwarae Teg. Yn amlwg, roedd ganddo hwyl fawr yn chwarae mewn grŵp, ac roedd yr alawon mor bleserus i wrando arnynt - gwnaeth i mi eisiau chwarae hefyd! Yna ymunais â chlwb alawon ac nid wyf erioed wedi edrych yn ôl!

Mike: Darganfyddu'r gweithdai cerddoriaeth Gymreig a sefydlwyd ledled Blaenau Gwent sydd wedi'u rhestru ar www.sesiwn.com.

Beth yn eich barn chi sy'n arbennig am gerddoriaeth draddodiadol Gymreig?

Jo: Mae'r alawon mor gofiadwy a pleserus i'w chwarae ac mae eu natur draddodiadol yn dod â phobl at ei gilydd i chwarae a rhannu cerddoriaeth fel rhan o gymuned Gymreig.

Mike: Y cymalau achlysurol anhygoel nad wyf wedi dod ar draws mewn manau eraill. Mae gennym draddodiad corawl cryf ac mae gan lawer o alawon yr wyf wedi'u chwarae gân yn gysylltiedig â nhw.

Oes gennych hoff alawon Cymreig?

Jo: Mae fy hoff alawon yn dueddol o fod yn yr alawon mwy difyr fel Morfa'r Frenhines, Beth yw'r Haf i Mi, Y Crwtyn Llwyd ac Afon yr Haf. Rwyf hefyd wrth fy modd yn chwarae'r alawon mwy heriol, megis Jig Owen, Gyrru'r Byd o'm Blaen a Nyth y Gog - maent yn bendant yn ymarfer fy mysedd a'm hanadlu!

Mike: Mae'r rhestr yn hir: Coleg y Brifysgol Abertawe, Meillionen o Feirionydd, Y Gelynnen, Bwlch Llanberis, Morfa'r Frenhines a llawer mwy.

Meet the musician

Jo Fenton

Jo plays flute and guitar; she joined the Llancaiach Tune Club a while ago and started the Magor Tune Club in January 2016; she is an enthusiastic Welsh learner.

Mike McCann

Mike is a Welsh learner who joined Clera at the National Eisteddfod a few years ago. He plays his fiddle in local tune clubs and beyond, and leads the Tredegar session.



What started you in playing Welsh traditional music?

Jo: It all started about 6 years ago when my son joined a youth music group called Chwarae Teg. He obviously had great fun playing in a group, and the tunes were such a pleasure to listen to – it made me want to play too! I then joined a tune club and have never looked back!

Mike: The discovery of the Welsh music workshops set up throughout Blaenau Gwent and listed on sesiwn.com

What in your view is special about Welsh traditional music?

Jo: The tunes are so memorable and enjoyable to play and their traditional nature brings people together to play and share music as part of a Welsh community.

Mike: The occasional quirky phrasing that I haven't encountered elsewhere. We have a strong choral tradition and many of tunes that I've played have a song associated with them.

Do you have any favourite Welsh tunes?

Jo: My favourite tunes tend to be the more haunting melodies such as Morfa'r Frenhines, Beth yw'r haf i mi, Y Crwtyn Llwyd and Afon yr Haf; also the more challenging tunes, such as Jig Owen, Gyrru'r Byd o'm Blaen and Nyth y Gog.

Mike: The list is long: Coleg y Brifysgol Abertawe, Meillionen o Feirionydd, Y Gelynnen, Bwlch Llanberis, Morfa'r Frenhines and many more.

Who are your musical heroes?

Jo: I love the music of Calan, Olion Byw, Gwilym Bowen Rhys and Allan yn y Fan.

Mike: My musical heroes include but are not limited to Ar Log, Pentangle, Fairport Convention, Calan and Nick Drake amongst others.

Pwy yw eich arwyr cerddorol?

Jo: Rwy'n hoff iawn o gerddoriaeth Calan, Olion Byw, Gwilym Bowen Rhys ac Allan yn y Fan.

Mike: Mae fy arwyr cerddorol yn cynnwys Ar Log, Pentangle, Fairport Convention, Calan a Nick Drake, ond mae llawer mwy.

Pwy yw eich hoff gerddor gwerin?

Jo: Rwy'n edmygu llawer o gerddorion traddodiadol, gan gynnwys Angharad Jenkins, Kate Strudwick, Chris Jones a hefyd Meurig Williams sydd wedi dod â ni at ein gilydd fel chwaraewyr a'n cyflwyno i setiau alawon hyfryd llyfrau Alawon Sesiwn 1 a 2.

Mike: Does dim un yn benodol. Mae wedi bod yn ffrainc i mi fod yn rhan o weithdai gydag arweinwyr safonol fel Angharad Jenkins, Pete Cooper ac Oli Wilson-Dickson.

Fedrech enwi eich hoff brofiad mewn cerddoriaeth draddodiadol?

Jo: Rwyf wrth fy modd yn chwarae gyda cherddorion eraill yn y gwahanol grwpiau cerddoriaeth a chlybiau alawon, ond fy mhrofiad mwyaf cofiadwy oedd yn y Arbrawf Mawr pan ddysgodd Angharad Jenkins ni i chwarae alaw yn llwyr o'r cof. Roedd hi mor rhydd, heb orfod dibynnu ar gerddoriaeth, ac ar ôl i ni ei ddysgu, roeddwn i'n ymdopi'n wirioneddol yn y funud wrth chwarae ar y grisiau!

Mike: Mae'n foment codi'r gwallt ar gefn fy ngwddf ac yn fy llenwi â balchder pan glywaf 'Hen Wlad Fy Nhadau' yn cael ei ganu gan gorau mawr.

Pa gynlluniau sydd gennych ar gyfer eich cerddoriaeth draddodiadol yn y dyfodol?

Jo: I barhau i adeiladu fy repertoire o alawon, gan ymrwymo'r rhai mwy cyfarwydd i'r cof.

Mike: Yn naturiol, rwy'n anelu at berfformio'n dda ond hoffwn gyrraedd y safon lle gallaf wella'r gerddoriaeth trwy gytgord ac amrywiad: yr wyf am ychwanegu rhywbeth ohonof fy hun iddi.

Pa gyngor sydd gennych i'r rhai sydd yn dechrau ar eu taith werinol?

Jo: Dechreuwch drwy ymuno â chlwb alawon - ewch i wefan Clera i ddod o hyd i un yn agos atoch chi.

Mike: Peidiwch byth â rhoi i fyny. Hyd yn oed ar ddiwrnodau pan fyddwch chi'n teimlo nad ydych yn symud ymlaen. Chwaraewch ochr yn ochr â cherddorion eraill: mae'n brofiad gwych ac yn hyfforddiant rhyfeddol. Gweithgaredd cymdeithasol yw hwn!

Who is your favourite traditional musician?

Jo: I admire many traditional musicians, including Angharad Jenkins, Kate Strudwick, Chris Jones and also Meurig Williams who's brought us together as players and introduced us to the lovely tune sets in the Alawon Sesiwn books.

Mike: I don't really have a favourite. I have been privileged to be part of workshops with so many fine musicians such as Angharad Jenkins , Pete Cooper and Oli Wilson-Dickson.

Could you name your most memorable traditional music experience?

Jo: I loved playing with other musicians in the various music groups and tune clubs, but my most memorable experience was at the Big Experiment when Angharad Jenkins taught us to play a tune completely from memory – it was so freeing, not having to rely on music, and once we had learned it, I felt really immersed in the moment when we played on the stairs!

Mike: The moment that raises the hair on the back of my neck and fills me with pride is hearing 'Hen Wlad Fy Nhadau' sung by massed voices..

What future plans do you have for your traditional music?

Jo: To continue building my repertoire of tunes, while committing the more familiar ones to memory..

Mike: Naturally I aspire to perform well but I'd like to reach the stage where I can enhance the music through harmony and variation: I want to add something of myself.

What advice would you give to those starting on their folk journey?

Jo: Start by joining a tune club – go to the Clera website to find one near you.

Mike: Never give up, even on days when you feel you're not progressing. Play alongside other musicians, because it's a wonderful experience and marvellous training. This is a social activity!

Is there anything you would like to change or improve on the Welsh music scene?

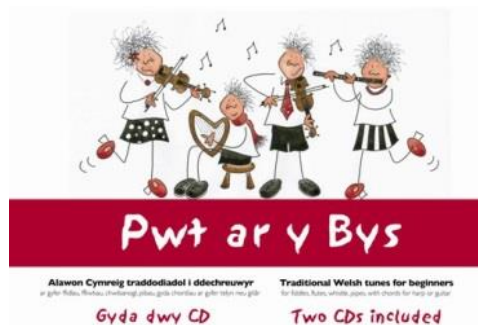
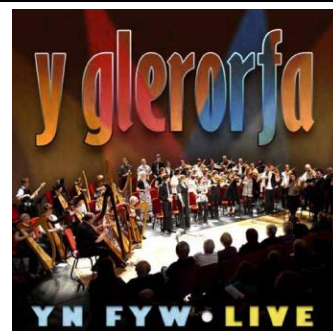
Jo: To continue to have opportunities to play music with others in organised community events (perhaps even in schools), to keep the tradition alive. It would also be great to have specialist workshops, such as those offered in the Big Experiment, to enable people to learn skills and techniques from more experienced musicians.

Mike: I want to see sessions become commonplace and certainly in Blaenau Gwent. Welsh heritage, culture and language can be promoted by our music being performed and heard widely in every town.

Cyhoeddiadau - Clera - Publications

Y Glerorfa – yn fyw CD

£6 (pris aelod £5)



Pwt-ar-y-bys Llyfr a 2 CD

£12 (pris aelod: £10)

Alawon Sesiwn
Llyfr + cefnogaeth
ar-lein ar
www.alawoncymru.com
£6 yr un (aelod £5)
£11 y ddau (aelod £8)



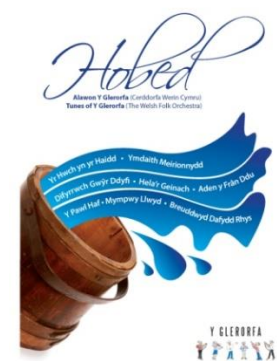
Cogllod o alawon traddodiadol Cymreig mewn setiau sesiwn
A collection of traditional Welsh tunes in sets for sessions

Cogllod o alawon traddodiadol Cymreig mewn setiau sesiwn
A collection of traditional Welsh tunes in sets for sessions

Hobed Llyfr alawon Y Glerorfa

£6

(pris aelod £5)



Drwy'r post, ychwaneger £3 cludiant

Mail order, please add £3 postage

Clera, 57 Beulah Road, Caerdydd/Cardiff CF14 6LU